

Burgerpanel gemeente Oisterwijk

Resultaten onderzoek: Klimaatadaptatie in de
gemeente Oisterwijk

Burgerpanel gemeente Oisterwijk

drs. K. du Long
S. de Jong MSc MA
B. Koomen MSc

Colofon

Het PON & Telos heeft dit onderzoek verricht in opdracht van gemeente Oisterwijk.

Auteurs

drs. K. du Long
S. de Jong MSc MA
B. Koomen MSc

Publicatienummer

25122-02

Datum

mei 2025

© 2025 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding onderzoek	4
1.2	Veldwerk(periode) en respons	4
2	Ervaring met klimaatverandering	6
3	Maatregelen tegen de gevolgen van klimaatverandering	9
4	Aandacht van de gemeente	14
5	Achtergrondkenmerken	15
6	Onderzoeksverantwoording	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

Het klimaat verandert. Zomers worden heter en droger, terwijl de winters natter worden. We krijgen de laatste tijd al vaker te maken met extreme omstandigheden zoals hitte, droogte en wateroverlast. Dit kan nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid van inwoners, voor de natuur en voor onze drinkwatervoorraad.

De gemeente Oisterwijk werkt momenteel aan een klimaatadaptatieplan. Hierin zetten ze uit hoe we de komende jaren gezamenlijk de negatieve gevolgen van wateroverlast, hitte en droogte kunnen beperken. Het veranderende klimaat raakt ook inwoners. De gemeente wil graag weten of inwoners problemen hebben gehad met wateroverlast, hitte of droogte. Ook wil ze graag weten in hoeverre inwoners zelf al maatregelen nemen of hiertoe bereid zijn.

1.2 Veldwerk(periode) en respons

Het onderzoek is uitgevoerd op twee verschillende manieren:

- **Burgerpanel Oisterwijk:** het inwonerpanel telt op dit moment 1.203 panelleden. **439 panelleden** vulden de vragenlijst van dit onderzoek in.
- **Oproep via open link:** via een oproep op social media-kanalen / huis-aan-huisblad van de gemeente zijn inwoners uitgenodigd de online vragenlijst in te vullen. **27 inwoners** vulden op deze manier de vragenlijst in.

In totaal hebben **466 inwoners** de vragenlijst ingevuld. Op basis van dit aantal respondenten kunnen we betrouwbare uitspraken doen over de gehele gemeente. De resultaten zijn gecorrigeerd naar achtergrondkenmerken leeftijd, geslacht en woonplaats en voor deze kenmerken representatief voor de gehele bevolking. De respons naar achtergrondkenmerken is op de laatste pagina van deze rapportage weergegeven.

Respondenten konden op enkele vragen een toelichting geven. Ook zijn er enkele open vragen in de vragenlijst opgenomen. De gemeente heeft los van deze rapportage alle antwoorden ontvangen die respondenten in de toelichting of in de open vragen gegeven hebben.

Opmerkingen bij de tabellen

- **Afrondingsverschillen:** door afrondingsverschillen komt het totaal in een tabel niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.
- **Ongewogen aantal respondenten:** de 'n' in de tabellen staat voor het (ongewogen) aantal respondenten dat een bepaalde vraag heeft ingevuld. Respondenten die [weet niet / geen mening] hebben ingevuld of de vraag hebben overgeslagen, zijn hierin dus niet meegenomen.

2 Ervaring met klimaatverandering

We stelden allereerst een aantal vragen over of de respondenten in hun directe omgeving gevolgen van klimaatverandering merken, in het bijzonder of men problemen gehad heeft met wateroverlast, hitte of droogte.

Tabel 1. Vraag 1: Merk je al gevolgen van klimaatverandering in jouw directe omgeving? (n = 466)

Antwoord	%
Nee, ik merk hier geen gevolgen van	38
Ja, ik merk hier wel gevolgen van	62

62% van de respondenten geeft aan in hun directe omgeving gevolgen van klimaatverandering te ervaren. Het andere deel, 38%, heeft geen gevolgen van klimaatverandering ervaren.

Vraag 2: Welke gevolgen van de klimaatverandering merk je in jouw directe omgeving?

In een open vraag konden respondenten aangeven welke gevolgen zij in hun directe omgeving ervaren hebben van de klimaatverandering. In totaal hebben 289 respondenten antwoord gegeven op deze vraag.

- **Wateroverlast:** een grote meerderheid (200 respondenten) ziet wateroverlast als gevolg van klimaatverandering. Zij ervaren hevige regenbuien, een (te) hoog grondwaterpeil en geven aan dat straten vaker blank komen te staan, mede omdat de riolering het niet aankan.
- **Droogte:** aan de andere kant merken respondenten juist vaker langere periodes droogte (144 respondenten).
- **Schade aan woning:** de extremen van afwisselende natte en droge periodes, zorgen ook voor overlast en ongemakken bij mensen thuis (77 respondenten noemen een vorm van schade of ongemak in of rondom hun huis). Zo geven verschillende mensen aan meer vochtplekken, schimmel, natte of ondergelopen kelders en hitte in huis te ervaren.
- **Overlast van hitte:** 75 respondenten benoemen ook specifiek de hetere en extremere temperaturen in de zomer, zowel thuis als in de buurt door te weinig bomen en te veel 'grijs'. En aan de andere kant warmere of nattere winters (22 respondenten geven dit aan).
- **Verandering natuur:** tot slot benoemen 35 respondenten dat zij verandering in de biodiversiteit of natuur in de omgeving zien, bijvoorbeeld dat er minder insecten of andere soorten vogels zijn, of dat bomen het lastiger hebben door extremen in temperatuur.

Tabel 2. Vraag 3: Welke gevolgen van wateroverlast heb je wel eens ervaren in jouw huidige woning of woonomgeving?
Meerdere antwoorden mogelijk (n = 464)

Antwoord	%
<i>Ik heb nog geen gevolgen van wateroverlast ervaren</i>	33
Afname van de beschikbaarheid van wegen/fietspaden/stoep door water op straat	33
Schimmel en vochtproblemen in mijn woning	25
Iets anders	18
Water dat mijn woning is binnengestroomd	18
Problemen met de riolering van mijn woning	16
Ongelukken op de weg tijdens perioden van extreme regenval	4
Uitval van de elektriciteitsvoorzieningen	4

We hebben respondenten gevraagd naar welke gevolgen van wateroverlast zij ervaren in hun woning of woonomgeving. 33% van de respondenten geeft aan dat zij nog geen gevolgen van wateroverlast ervaren hebben. Eveneens 33% geeft aan dat zij een verminderde beschikbaarheid van wegen door water op straat ervaren hebben. 25% van de respondenten heeft wel eens schimmel en vochtproblemen in hun woning gehad, en 18% geeft aan dat water hun woning is binnengestroomd. 18% van de respondenten geeft aan andere gevolgen van wateroverlast ervaren te hebben. Hierbij zijn onder andere genoemd dat de tuin blank heeft gestaan of er water in de meterput, kelder of kruipruimte is gelopen.

Tabel 3. Vraag 4: Welke gevolgen van hitte heb je wel eens ervaren in en rondom jouw huidige woning of woonomgeving?
Meerdere antwoorden mogelijk (n = 461)

Antwoord	%
<i>Ik heb nog geen gevolgen van hitte ervaren</i>	35
Slechtere nachtrust	45
Hittestress binnenshuis (vermoeid gevoel, concentratieproblemen, duizeligheid, hoofdpijn en/of huidklachten)	24
Hittestress buitenshuis (vermoeid gevoel, concentratieproblemen, duizeligheid, hoofdpijn en/of huidklachten)	22
Hoger energieverbruik door behoefte aan koeling in mijn woning	20
Iets anders	8
Gezondheidsproblemen (huidirritatie, maag- en darmproblemen) door zwemmen in oppervlaktewater (vijvers, zwemplassen)	2
Wegen kunnen soms niet gebruikt worden (bijvoorbeeld door bruggen die niet meer opengaan)	2

Bijna de helft van de respondenten (45%) heeft wel eens een slechtere nachtrust ervaren als gevolg van hitte. 35% van de respondenten heeft nog geen gevolgen van hitte in of rondom hun huis en woonomgeving ervaren. Verder worden hittestress binnenshuis (24%) en hittestress buitenshuis (22%) en een hoger energieverbruik voor het koelen van de woning (20%) het vaakst genoemd als ervaren gevolgen van hitte. 8% van de respondenten geeft aan andere gevolgen van hitte ervaren te hebben. Hierbij is onder andere droogte in de tuin genoemd als gevolg van hitte.

Tabel 4. Vraag 5: Welke gevolgen van droogte heb je wel eens ervaren in en rondom jouw huidige woning?
Meerdere antwoorden mogelijk (n = 458)

Antwoord	%
<i>Ik heb nog geen gevolgen van droogte ervaren</i>	24
Verdroging van groen rondom mijn huis	63
Een hoger waterverbruik	35
Verergering van mijn allergieën	11
Scheuren in muren en/of funderingsschade aan mijn woning	10
Iets anders	5

Tot slot hebben we gevraagd naar de ervaren gevolgen van droogte. Bijna twee derde van de respondenten heeft verdroging van groen rondom het huis ervaren en 35% een hoger waterverbruik. 24% van de respondenten heeft nog geen gevolgen van droogte ervaren. Verergering van allergieën en scheuren in muren en funderingsschade worden beide door bijna 1 op de 10 respondenten ervaren.

3 Maatregelen tegen de gevolgen van klimaatverandering

Nadat in beeld is gebracht wat de respondenten ervaren qua gevolgen van klimaatverandering, is ook gevraagd of inwoners maatregelen treffen tegen deze gevolgen of hiertoe bereid zijn. Ook is gevraagd naar welke maatregelen passend zouden zijn in de omgeving en wat de rol van de gemeente hierin zou moeten zijn.

Tabel 5. Vraag 6: Hieronder noemen we enkele maatregelen die je zelf kan nemen in en rondom jouw woning tegen wateroverlast, hitte en/of droogte. Wat is op jou van toepassing?* – Gesorteerd op % ‘Dit doe ik nu al’¹

Antwoord	n	Dit doe ik nu al	Ik ben bereid om dit te gaan doen	Ik ben niet bereid om dit te gaan doen	Dat weet ik (nog) niet
Weghalen van stenen/mijn tuin vergroenen	370	75	11	10	4
Aanbrengen van zonwering	418	71	18	3	7
Planten van bomen voor schaduw	359	67	19	8	6
Plaatsen van een regenton	393	48	40	7	5
De regenpijp laten uitkomen in de tuin/ op de straat zodat hij niet meer direct in het riool terechtkomt	376	46	26	17	11
Opslaan en gebruiken van regenwater	398	42	40	7	10
Aanschaffen van een airco/ventilatiesysteem	404	33	22	25	20
Aanleggen van een groene gevel	339	25	21	30	25
Een vijver aanleggen in de tuin	364	24	7	57	12
Plaatsen van infiltratiekratten in de tuin	335	11	23	41	25
Een groen dak aanleggen	302	10	32	41	17
Het dak wit verven	282	2	10	64	24
Plaatsen van een regenschutting	328	1	23	41	35
Een blauw dak (dak waarop tijdelijk een laag regenwater kan staan) aanleggen	318	1	13	50	37

We zien dat drie kwart van de respondenten al aan de slag is met de het weghalen van stenen en/of het vergroenen van de tuin (75%), het aanbrengen van zonwering (71%) en het planten van bomen om zo meer schaduw te creëren (67%). Er is ook

¹ Respondenten die ‘Niet van toepassing’ hebben aangekruist zijn niet meegeteld in de percentages.

een aantal maatregelen waarbij de bereidheid om die toe te passen hoog is: zo heeft 48% al een regenton geplaatst en is 40% hiertoe bereid. 42% slaat al regenwater op en 40% is hiertoe bereid. Ook is de bereidheid tot het aanleggen van een groen dak hoog: 32% is hiertoe bereid. Daarnaast zijn er maatregelen waarvan respondenten minder bereid zijn om deze toe te passen. De minst populaire maatregelen om zelf te treffen zijn het dak wit verven (64%), een vijver aanleggen in de tuin (57) en een blauw dak aanleggen (50%).

Bij deze vraag is gekeken in hoeverre inwoners die in een vrijstaande woning of een in hoekwoning wonen, meer bereid zijn om maatregelen te nemen of al hebben genomen. Inwoners die in een vrijstaande woning wonen hebben, vaker dan gemiddeld, de volgende maatregelen al genomen: Opslaan en gebruiken van regenwater (49%), het plaatsen van een regenton (61%), een vijver aanleggen in de tuin (30%) en de regenpijp laten uitkomen in de tuin/op de straat (56%). Aan de andere kant zien we dat inwoners wonend in een vrijstaande woning, minder vaak dan gemiddeld, een zonwering (tegen de hitte) al aan hebben gebracht (62%). Kijken we naar de bereidheid om maatregelen te nemen zien we dat ze meer dan gemiddeld bereid zijn om een vijver aan te leggen in de tuin (14%). Aan de andere kant zijn inwoners wonend in een vrijstaande woning minder dan gemiddeld bereid om de volgende maatregelen te treffen: aanleggen van een groene gevel (15% bereid, 40% niet bereid) en het aanbrengen van een zonwering (6% niet bereid om te doen).

Inwoners die in een hoekwoning wonen hebben vaker dan gemiddeld een airco/ventilatiesysteem aangeschaft (43%). Aan de andere kant hebben zij minder vaak dan gemiddeld de stenen uit hun tuin gehaald/hun tuin vergroend (68% al gedaan).

Vraag 7: Zijn er nog andere maatregelen die je genomen hebt in en rondom jouw woning tegen wateroverlast, hitte en/of droogte?

We vroegen respondenten in een open vraag of er nog andere maatregelen zijn die zij genomen hebben tegen de gevolgen van klimaatverandering. Ruim 100 respondenten hebben een antwoord gegeven. Een overzicht van alle antwoorden is aan de gemeente verstrekt. Antwoorden die gegeven zijn, zijn onder andere het plaatsen van zonnepanelen en het isoleren van het huis. Ook is een enkele keer genoemd dat de inwoner afhankelijk is van maatregelen die de woningcorporatie Leystromen treft en ze dit niet zelf kunnen doen.

Tabel 6. Vraag 8: Hieronder noemen we enkele maatregelen tegen wateroverlast, hitte en/of droogte. Welke van deze maatregelen in jouw buurt vind jij passend? (n = 447) – 1 = niet passend en 5 = heel goed passend. Gesorteerd naar % Heel goed passend

Antwoord	1 (niet passend)	2	3	4	5 (heel goed passend)	Gemiddelde score (1-5)
Woonomgeving vergroenen	7	3	15	20	56	4,1
Planten van meer bomen in de wijk voor schaduw	11	5	11	17	55	4,0
Aanbrengen van half verharde parkeerplaatsen	21	5	16	18	40	3,5
Aanleggen van een wadi (een wadi is een droge sloot, waarin regenwater opgevangen wordt)	27	3	17	18	35	3,3
Aanleggen van een vijver	31	11	16	15	27	3,0
Aanbrengen van een holle straat (door de straat in een komvorm te leggen, kan regenwater worden opgevangen)	35	14	23	15	14	2,6

De meeste respondenten vinden het vergroenen van de woonomgeving (56%) en het planten van meer bomen in de wijk voor schaduw (55%) goed passend voor hun woonomgeving. Men is gematigder positief over het aanleggen van half verharde parkeerplaatsen en een wadi. De maatregel om een holle straat aan te brengen kan op de minste steun rekenen, met een gemiddelde score van 2,6.

Tabel 7. Vraag 9: Stel, door hevige regenval kan het regenwater niet direct door het riool worden afgevoerd. Hierdoor kan wateroverlast ontstaan in de buurt en in jouw woning. Wat ben je bereid te doen tegen gevolgen van wateroverlast? (n = 445)

Antwoord	%
Mijn huis en/of tuin zijn al bestand tegen wateroverlast	33
Ik ben bereid zelf maatregelen te nemen. Bijvoorbeeld door mijn regenpijp af te koppelen, door bestrating uit mijn tuin te verwijderen of een geveltuin aan te leggen om wateroverlast te voorkomen	29
Ik ben alleen bereid maatregelen te nemen als ik hiervoor subsidie krijg	20
Ik heb liever dat ik extra rioolheffing betaal en de gemeente maatregelen neemt.	10
Niks, ik vind de gevolgen van wateroverlast acceptabel	7

Een derde van de respondenten (33%) geeft aan dat diens huis en/of tuin al bestand zijn tegen wateroverlast. 29% van de respondenten geeft aan bereid te zijn om zelf maatregelen te nemen, 20% is dit alleen als zij hier subsidie voor krijgen. 10% wil liever extra rioolheffing betalen waarvan de gemeente maatregelen neemt en 7% wil niets doen, ze vinden de gevolgen van de overlast acceptabel.

Tabel 8. Vraag 10: Als het grondwater hoger komt te staan door klimaatverandering, kan jouw kruipruimte onder water komen te staan. Wat ben je bereid om te doen tegen overlast in jouw kruipruimte? (n = 175)²

Antwoord	%
De gemeente moet zorgen dat het grondwater niet te hoog komt te staan. Een stijging van de rioolheffing voor extra beheerkosten vind ik acceptabel.	38
Ik ben alleen bereid maatregelen te nemen als ik hiervoor subsidie krijg.	21
Mijn huis en/of tuin zijn al bestand tegen wateroverlast.	15
Niks, ik vind het acceptabel dat mijn kruipruimte af en toe blank kan komen te staan.	15
Ik ben bereid om zelf mijn kruipruimte aan te passen.	11

Bijna 4 op de 10 respondenten vindt dat de gemeente ervoor moet zorgen dat het grondwater niet te hoog komt te staan. Een stijging van de rioolheffing voor extra beheerkosten vinden zij acceptabel. Een vijfde is alleen bereid maatregelen te nemen als ze hiervoor een financiële vergoeding krijgen. Voor 15% geldt dat het huis en/of de tuin al bestand zijn tegen wateroverlast en eveneens 15% treft geen maatregelen omdat ze het acceptabel vinden dat de kruipruimte soms onder water staat. 11% is wel bereid zelf aanpassingen te treffen om te voorkomen dat de kruipruimte onder water staat.

Tabel 9. Vraag 11: We krijgen steeds vaker te maken met hittegolven in de zomer. Wat ben je bereid te doen tegen negatieve gevolgen van een hittegolf? (n = 443)

Antwoord	%
Ik ben zelf bereid maatregelen te nemen om opwarming van mijn huis en tuin te voorkomen	44
Mijn huis en/of tuin zijn al hittebestendig	20
De gemeente moet zorgen voor schaduw in de wijk, bijvoorbeeld door het planten van extra bomen, ook als dat een verhoging van gemeentelijke belastingen betekent	14
Ik ben alleen bereid maatregelen te nemen als ik hiervoor subsidie krijg	13
Niks, ik vind de gevolgen van een hittegolf acceptabel	10

Ruim 4 op de 10 respondenten (44%) geeft aan bereid te zijn om zelf maatregelen te nemen tegen de opwarming van hun huis en tuin. 20% van de respondenten geeft aan dat hun huis en/of tuin al hittebestendig zijn. Vervolgens vindt 14% dat de gemeente moet zorgen voor voldoende schaduw in de wijk, ook als dat

² 65% van de respondenten geeft aan geen kruipruimte te hebben. Percentages zijn gebaseerd op de 175 respondenten die wel een kruipruimte hebben.

bekostigd wordt door een verhoging van de belastingen. 13% van de respondenten is alleen bereid om maatregelen te nemen als zij hier subsidie voor krijgen.

Tabel 10. Vraag 12: Door langdurige droogte vallen vijvers droog en sterft groen af. Wat ben je bereid te doen tegen negatieve gevolgen van droogte? (n = 442)

Antwoord	%
Ik ben bereid zelf maatregelen te nemen om regenwater in mijn tuin op te vangen en in de bodem te laten zakken in periodes van droogte.	42
Mijn huis en/of tuin zijn al droogtebestendig	18
De gemeente moet zorgen dat de vijvers in mijn buurt niet droogvallen en openbare groen voldoende water krijgt. Een stijging van de rioolheffing voor extra beheerkosten vind ik acceptabel	17
Ik ben alleen bereid maatregelen te nemen als ik hiervoor subsidie krijg	13
Niks, ik vind droogval van vijvers of schade aan groen acceptabel.	10

Rondom het treffen van maatregelen om de gevolgen van droogte tegen te gaan, zien we een soortgelijk beeld als bij de vorige vraag over de gevolgen van hitte. Ook hier geeft 4 op de 10 respondenten (42%) aan bereid te zijn om zelf maatregelen te treffen om regenwater op te vangen en gecontroleerd in de bodem te laten zakken. 18% van de respondenten geeft aan dat hun huis en/of tuin al droogtebestendig zijn. Een bijna even groot aandeel van de respondenten, 17%, vindt dat de gemeente moet zorgen voor voldoende opslagcapaciteit van water en bewatering van het groen in de buurt, ook als dat bekostigd wordt door een verhoging van de rioolheffing. 13% van de respondenten is alleen bereid om maatregelen te nemen als zij hier subsidie voor krijgen.

4 Aandacht van de gemeente

Tot slot vroegen we in een open vraag aan inwoners waar zij vinden dat de gemeente de komende jaren zeker aandacht voor moet hebben. Respondenten konden 3 aandachtspunten beschrijven. Een totaaloverzicht van alle ideeën is afzonderlijk van deze rapportage aan de gemeente verstrekt.

Er zijn ruim 800 aandachtspunten genoemd voor de gemeente om de komende tijd mee aan de slag te gaan.

- **Aandacht voor de groenvoorziening en meer groen** in de wijken wordt duidelijk als belangrijkste aandachtspunt gezien door de respondenten; dit is ruim 250 keer benoemd.
- **De riolering** (onder andere het loskoppelen van de riolering van regenwater), **goede afvoer van regenwater en daarmee het grondwaterpeil** wordt bijna 200 keer als aandachtspunt benoemd.
- Ongeveer 150 keer wordt **betere klimaatadaptie in het algemeen** als aandachtspunt meegegeven; hierbij gaat het bijvoorbeeld om het tegengaan van hittestress, een betere wateropslag via bijvoorbeeld wadi's en de aanpak van droogte.
- **Ondersteuning inwoners:** tot slot wordt ongeveer 140 keer aangegeven dat de gemeente bewoners moet ondersteunen of activeren om hun huis of omgeving te verduurzamen, bijvoorbeeld door 'tegelwippen' of isolatiemaatregelen. Suggesties hiervoor zijn het verstrekken van informatie over wat bewoners zelf kunnen doen, bewoners faciliteren die niet de middelen of capaciteit hebben om hun woning te verduurzamen of subsidies beschikbaar stellen voor de aanpassing van woningen.

5 Achtergrondkenmerken

Hieronder geven we in tabellen de achtergrondkenmerken van de **466 respondenten** van dit onderzoek weer. Deze gegevens zijn ongewogen.

Tabel 11. Respons naar geslacht (ongewogen)

Geslacht	n	%
Vrouw	197	42
Man	269	58
Anders	0	0
Totaal	466	100

Tabel 12. Respons naar leeftijd (ongewogen)

Leeftijd	n	%
18 t/m 29 jaar	9	2
30 t/m 39 jaar	34	7
40 t/m 54 jaar	97	21
55 t/m 64 jaar	95	20
65 t/m 74 jaar	154	33
75 jaar en ouder	75	16
Niet bekend	2	0
Totaal	466	100

Tabel 13. Respons naar woonplaats (ongewogen)

Woonplaats	n	%
Haaren	73	16
Heukelom	7	2
Moergestel	55	12
Oisterwijk	330	71
Niet bekend	1	0
Totaal	466	100

6 Onderzoeksverantwoording

In april 2025 heeft de gemeente Oisterwijk via Het PON & Telos een onderzoek uitgezet over hoe inwoners van de gemeente omgaan met de gevolgen van klimaatverandering, wat zij bereid zijn hieraan zelf te doen en welke aandachtspunten zij hierin voor de gemeente zien.

Respons

De uitnodiging voor het onderzoek is verzonden aan de leden van het Burgerpanel Oisterwijk (1.203 leden in totaal). 439 panelleden vulden de vragenlijst in. Daarnaast konden inwoners via een open link ook deelnemen aan het onderzoek. Deze link is verspreid via een oproep op social media-kanalen / huis-aan-huisblad van de gemeente. 27 inwoners vulden op deze manier de vragenlijst in. In totaal vulden **466 respondenten** de vragenlijst in.

Betrouwbaarheid en representativiteit

De resultaten van dit onderzoek zijn representatief voor de achtergrondkenmerken leeftijd, geslacht en woonplaats. We hebben de resultaten gewogen naar deze achtergrondvariabelen. Dit houdt in dat de antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep. Op die manier wordt onder- en oververtegenwoordiging van bepaalde groepen in de respons gecorrigeerd.

Het aantal respondenten dat de vragenlijst heeft ingevuld (466) is voldoende om betrouwbare uitspraken te doen over de gemeente Oisterwijk.

Uitgaande van een betrouwbaarheidspercentage van 95% komen we bij een aantal van 466 respondenten uit op een maximale foutenmarge van 4,5%. Dat wil zeggen dat een in de steekproef gevonden percentage van 50% in de werkelijkheid ligt tussen de 45,5% en 54,5%.

